

Warszawa, 26.08.2020 r.

Departament Zamówień Publicznych
993200/271/IN-705/2020

Sygnalizuj nieprawidłowości w przetargu
sygnalista@zus.pl

Do Wszystkich Zainteresowanych

Dotyczy: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „zakup i dostawę krajarki
znak sprawy: **TZ/271/26/20.**

WYJAŚNIENIA TREŚCI SIWZ

Zamawiający na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) informuje, że wpłynęło do niego w trybie art. 38 ust. 1 pismo odnoszące się do treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (dalej „SIWZ”), na które udziela się następującej odpowiedzi:

Pytanie:

„działając w imieniu (...) na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 288, 1086 ze zm.) zwanej dalej: Pzp, **wskazuję na nieprawidłowość w zakresie opisu kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty** (pkt 7.2 i 7.3. Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia), tj. **przyznanie w ramach tych kryteriów 6 punktów w przypadku zaoferowania „Maksymalnego formatu arkusza obsługiwane przez utrząsarkę (F)”, w okolicznościach, gdy według powszechnie dostępnej wiedzy taki format oferuje tylko jeden podmiot na rynku – Heidelberg Polska Sp. z o.o., zaś posiadanie takiego formatu nie jest przydatne dla Zamawiającego, który z takiego formatu nie korzysta.**

Powyższe prowadzi w konsekwencji do **ustalenia warunków przetargu w sposób ograniczający zasady uczciwej konkurencji oraz faworyzujący jednego z wykonawców względem pozostałych, bez żadnego uzasadnienia wynikającego z przedmiotu zamówienia oraz rzeczywistych potrzeb Zamawiającego.**

W związku z powyższym **zwracam się o zmianę treści SIWZ w zakresie opisu kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty** i usunięcie kryterium „Maksymalny format arkusza obsługiwany przez utrząsarkę (F)”.

Wykonawca uzasadnia swoje stanowisko w sposób następujący, cyt.:

„*W ramach pkt 7.3. ppkt III SIWZ Zamawiający dokonał opisu oceny ofert w zakresie kryterium „Maksymalny format arkusza obsługiwany przez utrząsarkę (F)”. Zgodnie z tym opisem: „Waga kryterium 6 pkt Wykonawca otrzyma wyższą liczbę punktów w tym kryterium, jeżeli zaoferuje urządzenie wyposażone w utrząsarkę obsługującą arkusze o większym formacie (format nie mniejszy niż 800 x 1100 mm).*

Punkty będą przyznawane w następujący sposób:

800 x 1100 mm 0 pkt

800 x 1150 mm 2 pkt

850 x 1150 mm 4 pkt

900 x 1150 mm i większy 6 pkt”

Według wiedzy Wykonawcy, drukarnia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wyposażona w maszynę drukującą w formacie maksymalnie 500 x 700 mm (format B2). W Załączniku nr 10 SIWZ „Wymagane Minimalne Parametry Techniczno-Użytkowe Krajarki” Zamawiający wskazuje, że minimalny wymagany format, to 800 x 1100 mm. Nawet gdyby Zamawiający w przyszłości planował wymianę maszyny drukującej z formatu B2 (500 x 700 mm) na format B1 (700 x 1000 mm), to utrząsarka w formacie 800 x 1100 mm również obsłuży taki format papieru. Tym samym należy uznać, że premiowanie ofert obejmujących zwiększony format jest całkowicie bezcelowe i niemające żadnego związku z rzeczywistymi oraz racjonalnymi potrzebami Zamawiającego wynikającymi z prowadzonych procesów produkcyjnych.

Jednocześnie należy zauważyć, że spośród podmiotów mogących potencjalnie złożyć oferty w przedmiotowym postępowaniu tylko jeden, tj. Heidelberg Polska Sp. z o.o. posiada w swojej ofercie utrząsarkę o formacie 900 x 1150 mm. Tym samym wyłącznie ten podmiot ma szansę na uzyskanie maksymalnej liczby punktów w ramach kryterium „Maksymalny format arkusza obsługiwany przez utrząsarkę (F)”. Przy założeniu, że złożone przez poszczególnych wykonawców oferty będą zbliżone, liczba 6 dodatkowych punktów za zaoferowanie urządzenia wyposażonego w utrząsarkę obsługującą arkusze o większym formacie może prowadzić do faworyzowania jedyne go wykonawcy, który takie urządzenie oferuje. Jednocześnie pozostali wykonawcy, którzy nie posiadają w swojej ofercie tego rodzaju urządzeń są postawieni w gorszej pozycji, mimo iż są w stanie wykonać zamówienie spełniające w pełni wymagania Zamawiającego określone w pkt 2 SIWZ.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 Pzp, zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. Stosownie natomiast do art. 91 ust. 1 i 2 Pzp, zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Kryteriami oceny ofert są cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia.

Jak wskazuje się w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej (uchwała KIO z 19 maja 2016 r., sygn. KIO/KD 34/16), naruszenie zasady uczciwej konkurencji może nastąpić nie tylko bezpośrednio poprzez wskazanie konkretnego produktu lub wykonawcy, ale także przez takie dokonanie opisu, które umożliwi dostęp do zamówienia jednemu lub kilku wykonawcom, jednocześnie uniemożliwiając go w sposób nieuzasadniony innym, którzy również byliby w stanie wykonać dane zamówienie.

W innym wyroku Izba wskazała, że nie stanowi naruszenia wspomnianej zasady [uczciwej konkurencji] sformułowanie kryterium oceny ofert, które wprowadzie ogranicza szanse niektórych podmiotów w uzyskaniu zamówienia, ale znajduje uzasadnienie w obiektywnych potrzebach zamawiającego. Rolą kryteriów oceny ofert odnoszących się do przedmiotu zamówienia jest bowiem premiowanie takiego rozwiązania, które z jakichś, określonych i obiektywnych przyczyn jest dla zamawiającego korzystniejsze niż parametry bezwzględnie wymagane” (wyrok KIO z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. KIO 1211/14, KIO 1221/14, KIO 1222/14). A contrario należy uznać, że naruszają zasadę uczciwej konkurencji takie kryteria oceny ofert, które nie są uzasadnione obiektywnymi potrzebami zamawiającego i (ze względu na brak możliwości praktycznego zastosowania) nie są dla niego korzystniejsze.

Z kolei z zasady proporcjonalności wynika obowiązek takiego opisanie przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu o zamówienie, by były one uzasadnione: wartością zamówienia, charakterystyką, zakresem, stopniem złożoności lub warunkami realizacji zamówienia, a także by nie ograniczały dostępu do zamówienia wykonawcom dającym rękojmię należytego jego wykonania (m.in. wyrok KIO z 14 grudnia 2012 r., sygn. akt KIO 2636/12).

W odniesieniu do kryteriów oceny ofert wskazuje się, że kryteria te powinny preferować rzeczy istotne dla zamawiającego, związane z przedmiotem zamówienia. Ustalane przez zamawiającego kryteria pozacenowe winny być uzasadnione nie tylko z punktu widzenia preferencji zamawiającego, ale także jego uzasadnionych potrzeb (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 marca 2003 r., sygn. akt V Ca 1213/02).

Zgodnie z tezą wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 13 stycznia 2020 r. (sygn. akt 2615/19), przepis art. 91 ust. 2 p.z.p. nie może być interpretowany w oderwaniu od podstawowych zasad

udzielania zamówień publicznych określonych w art. 7 ust. 1 ustawy. Swoboda zamawiającego w ustalaniu takich kryteriów nie jest więc nieograniczona, ale musi zapewnić przeprowadzenie postępowania i wybór najkorzystniejszej oferty z poszanowaniem zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz zasady proporcjonalności. Ponieważ kryteria oceny ofert ze swej natury - poprzez promowanie określonych cech lub funkcjonalności - prowadzą do zwiększenia szans na uzyskanie zamówienia przez jednych wykonawców, ograniczając te szanse innym wykonawcom, nie mogą one odnosić się do takich aspektów, które nie mają znaczenia z punktu widzenia uzasadnionych potrzeb zamawiającego.

Tym samym w przypadku określenia (jak w niniejszym postępowaniu) kryteriów oceny ofert niezwiązanych z uzasadnionymi potrzebami Zamawiającego i jednocześnie premiujących jednego z wykonawców względem pozostałych, należy uznać takie ustalenie za naruszające przepisy art. 91 ust. 1 i 2 Pzp w zw. z art. 7 ust. 1 i 2 Pzp. W związku z powyższym w ocenie Wykonawcy kryteria te powinny być zmienione. ”

Odpowiedź:

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

W odpowiedzi na powyższe Zamawiający stoi na stanowisku, że tezy stawiane przez Wykonawcę dotyczące braku celowości i związku z rzeczywistymi oraz racjonalnymi potrzebami przy określeniu kryterium maksymalnego formatu arkusza obsługiwane przez utrząsarkę są bezzasadne i nie znajdują potwierdzenia w stanie faktycznym. Błędne jest powiązanie maksymalnego formatu utrząsarki tylko i wyłącznie z formatem offsetowej maszyny drukującej. Zamawiający posiada również maszyny cyfrowe, ploter wielkoformatowy, grawery laserowe i maszyny sztancujące.

Zamawiający ustanowił to kryterium w oparciu o zamawiane i wykorzystywane do produkcji formaty papieru ozdobnego, pakowego i materiały grawerskie, które występują w większych i niestandardowych formatach. Z uwagi, iż jest to produkcja niszowa, Zamawiający świadomie nie uwzględnił tych powiększonych formatów w bezwzględnie wymaganych minimalnych parametrach techniczno-użytkowych krajarki opisanych w Załączniku nr 10 do SIWZ, aby nie ograniczać konkurencji w postępowaniu i umożliwić składanie ofert tym Wykonawcom, którzy takiej funkcjonalności nie oferują. Nie mniej biorąc pod uwagę swoje potrzeby, ustanowił jedno z kryteriów oceny ofert, premiujące urządzenie o podwyższonym zakresie funkcjonalności.

Zamawiający jednoznacznie potwierdza, że przedmiotowe kryterium znajduje uzasadnienie w jego obiektywnych potrzebach i z tych samych przyczyn nabycie urządzenia o tym podwyższonym spektrum możliwości jest dla niego korzystniejsze niż krajarka o parametrach minimalnych, bezwzględnie wymagane.

Nie mniej jednak, mając pełną świadomość, że za oferowanymi wyższymi parametrami i dodatkowymi funkcjonalnościami maszyn czy urządzeń idzie wyższy koszt ich nabycia, Zamawiający chcąc nabyć najbardziej odpowiadającą swoim potrzebom krajarkę, ustanowił w ten sposób kryteria, aby uzyskać najkorzystniejszy bilans ceny i jakości oferowanego urządzenia.

Słuszność takiego ukształtowania sposobu wyboru najkorzystniejszej oferty potwierdza choćby przywoływany przez wnoszącego zapytanie wyrok KIO z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. KIO 1211/14, KIO 1221/14, KIO 1222/14., gdzie Izba wskazuje, iż Ustawa Pzp odnosi się do kryteriów oceny ofert, jednak co do zasady, dobór konkretnych kryteriów w konkretnym postępowaniu pozostawiony jest decyzji Zamawiającego. Zamawiający, uwzględniając niezbędne techniczne wymagania, wskazał dodatkowo na wymagania pożądane, uzasadnione jego potrzebami, sformułowane w postaci kryteriów oceny ofert.

Zamawiający zwraca też uwagę na błędną ocenę rynku dostawców, gdyż wg jego wiedzy, więcej niż jeden producent utrząsarek, oferuje urządzenia spełniające parametry, objęte kryterium zawartym w pkt 7.3. ppkt III SIWZ.

Kryteria oceny ofert zostały przez Zamawiającego ukształtowane w sposób jednoznaczny, ściśle odnoszący się do przedmiotu zamówienia, a ich celem jest wybór oferty najkorzystniejszej.

Reasumując, Zamawiający uprawniony jest do prowadzenia postępowania (w tym ustalania kryteriów oceny ofert), w wyniku którego nabędzie najbardziej użyteczny z jego punktu widzenia przedmiot, przy czym ocena tej użyteczności zawsze będzie miała charakter subiektywny, bo odnoszony do sytuacji i potrzeb konkretnego podmiotu¹.

W związku z powyższym postanawia jak na wstępie.

Zamawiający dokonuje zmiany terminu składania i otwarcia ofert.

Termin składania ofert został wyznaczony na dzień 31.08.2020 r. do godziny 10:00. Otwarcie ofert odbędzie się w dniu składania ofert o godz. 12:00.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wadium należy wnieść przed upływem terminu składania ofert.

Wicedyrektor
Biura Poligrafii
Rafał Jasiński

¹ Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 3.04.2009 r. (sygn. akt: KIO/UZP 368/09)